

**Nemzeti Köszolgálati
Egyetem
Rendészettudományi Kar**

A kriminálpedagógia fokozott börtönügyi felelőssége és a COVID-19 járvány

Prof. Dr. Ruzsonyi Péter

**HUCER2021 konferencia
- Rendészeti és katonapedagógiai kutatások -**

**Magyar Nevelés- és Oktatóskutatók Egyesülete
2021. május 27-28.**

- A kriminálpedagógia fokozott börtönügyi felelőssége és a COVID-19 járvány -

Az előadás felépítése

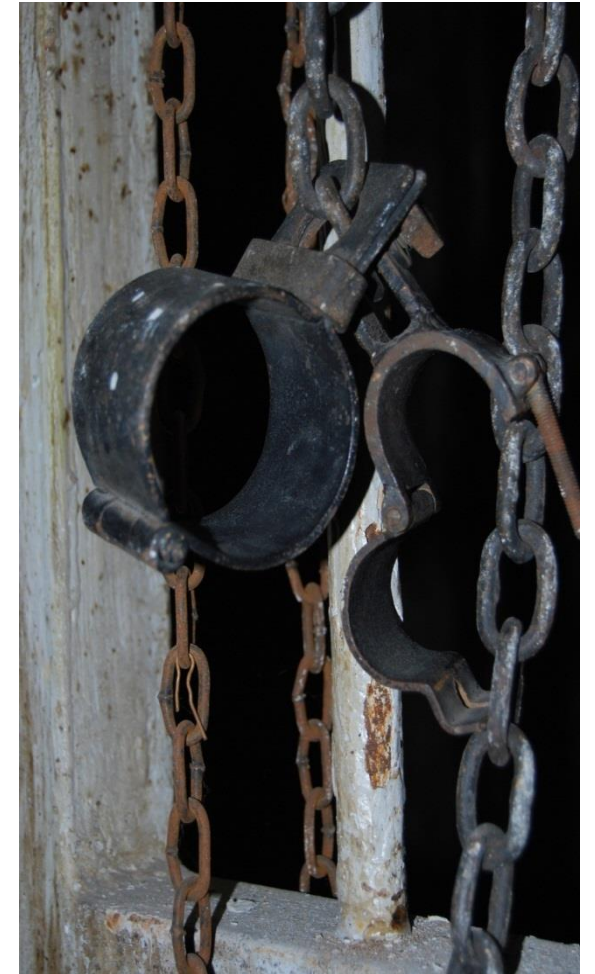
A büntetés/szabadságvesztés büntetés célja

Fokozódó krízis tünetek a „börtönvilágban”

A COVID-19 direkt és áttételes hatása a börtönökre

A kriminálpedagógia mint rendszerszervező alapelv

Összegzés

**Napjainkban megközelítően 11 millió embert
tartanak büntetés-végrehajtási intézetben
világszerte.**

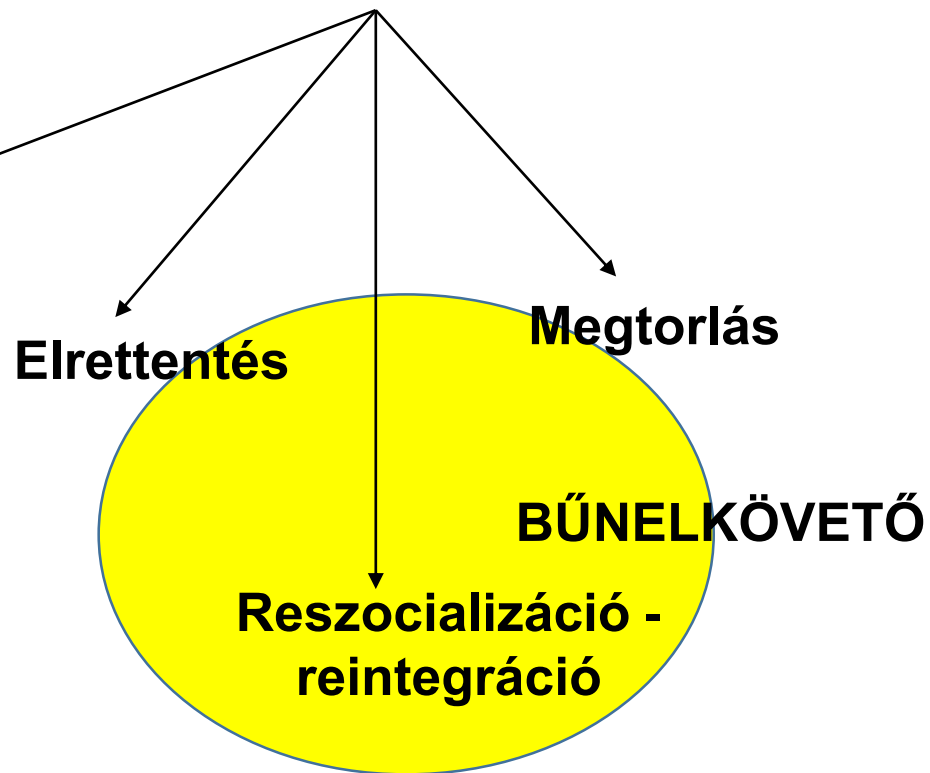
**Több mint egy millió gyermek és fiatalkorú (18 évesnél
fiatalabb) van büntető intézetben a világon.**

**Elzárás/
elkülönítés**

A büntetés általános célrendszere

Napjainkban megközelítően 11 millió embert tartanak büntetés-végrehajtási intézetben világszerte.

Több mint egy millió gyermek és fiatalkorú (18 évesnél fiatalabb) van büntető intézetben a világon.

A bebörtönzés eredményessége alacsony (a szabadultak visszaesési mutatója 50 % felett van).

(Walmsley, 2019)

- A kriminálpedagógia fokozott börtönügyi felelőssége és a COVID-19 járvány -

Az előadás felépítése

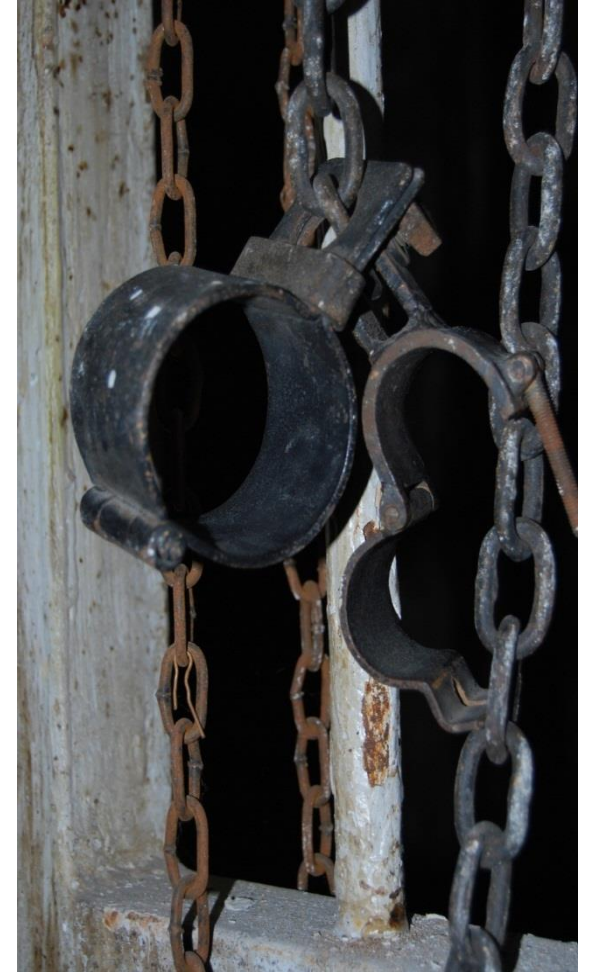
A büntetés/szabadságvesztés büntetés célja

Fokozódó krízis tünetek a „börtönvilágban”

A COVID-19 direkt és áttételes hatása a börtönökre

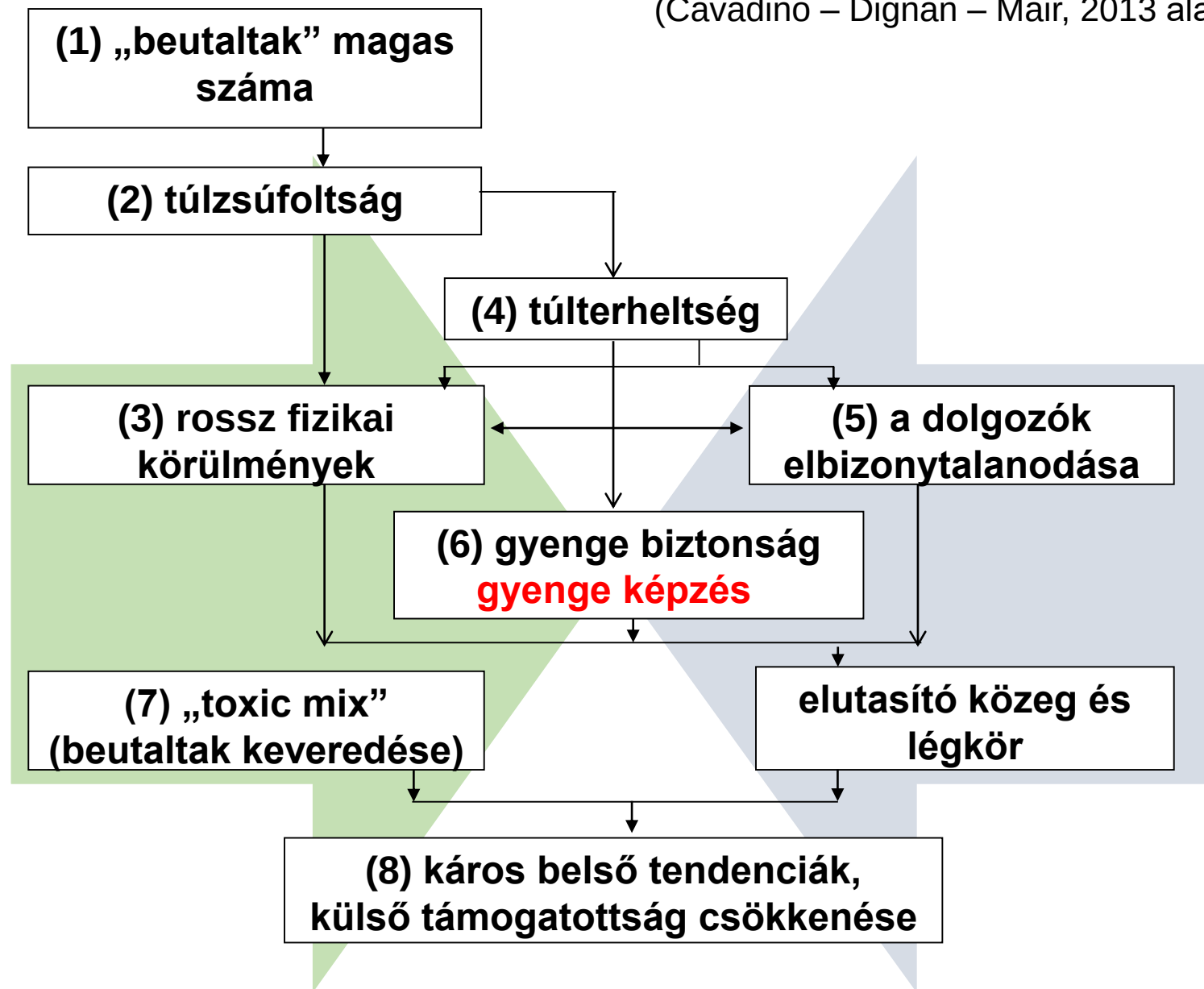
A kriminálpedagógia mint rendszerszervező alapelv

Összegzés

Fokozódó krízis* tünetek a „börtönvilágban”

(Cavadino – Dignan – Mair, 2013 alapján Ruzsonyi, 2015)

* Krízis: olyan bizonytalan állapot, amiből a kialakult helyzet jóra is, rosszra is fordulhat

Kriminálpedagógiai szempontból veszélyes tendenciák I.

Szigorodás

A 21. század világtendenciájaként tekinthetünk a börtönrendszerek szigorodására. Cavadino és munkatársai szerint a rehabilitációs irányzat válsága tette szükségessé az új utak keresését. Véleményük szerint a legkézenfekvőbbnek a „**megérdemelt büntetés**” (just deserts) filozófiához történő visszatérés tűnt, amely a gyakorlatban azonban a korábbiaknál is határozottabb **szigorodást** (new punitiveness) eredményezett. A döntéshozók a „**törvényes rend tisztelete**” (law and order) ideológia bevezetésére, a fogvatartás szigorú és kemény végrehajtására úgy tekintenek, mint a bűnözés valahára megtalált ellenszerére. (Cavadino – Dignan – Mair, 2013)

Kriminálpedagógiai szempontból veszélyes tendenciák II.

„Korrekcións kuruzslás” (correctional quackery)

„Korrekcións szempontból minden olyan program »kuruzslásnak« minősül, amelyik nem alkalmas direkt módon a bűnismétlés megelőzésére, mivel ezek nem az úgynevezett kriminogén szükségletek, tehát a bűnismétlés rizikófaktorait célozzák meg.” (Szabó, 2015)
Ilyenek például a tanácsadás, az alapvető életvezetési készségek fejlesztése és az önfejlesztés is. (Latessa – Listwan – Koetzle, 2015)

„Új pönológia” (new-peonology)

lényege a bűnelkövető csoportok azonosítása és kontrolálása. (...) A börtön javító küldetését egy menedzseri funkció váltja fel; a börtön egy raktár az elkövetők legnagyobb kockázatú osztályai számára. (...) A „büntetés-végrehajtási vállalkozás” esetében jobban működhet a "hulladékkezelési" rendszer, mint a normalizáló vagy rehabilitációs megközelítés. (Feely – Simon, 1992)

- A kriminálpedagógia fokozott börtönügyi felelőssége és a COVID-19 járvány -

Az előadás felépítése

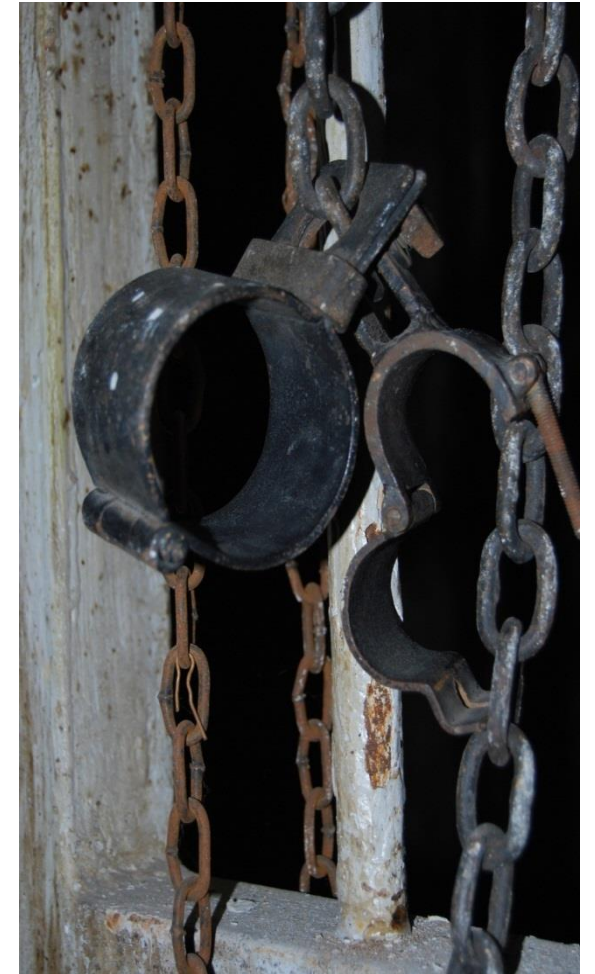
A büntetés/szabadságvesztés büntetés célja

Fokozódó krízis tünetek a „börtönvilágban”

A COVID-19 direkt és áttételes hatása a börtönökre

A kriminálpedagógia mint rendszerszervező alapelv

Összegzés

Krízisjelenségek megjelenése

2020

COVID-19 súlyos hatása a börtönökre:
fertőzöttség, halálesetek, zendülések

Növekvő közérdeklődés: a társadalom
figyelme a börtönök felé (is) fordult

1980'

A börtönrendszerek hatékonysága
megkérdőjeleződött, de ennek nem
volt széleskörű visszhangja

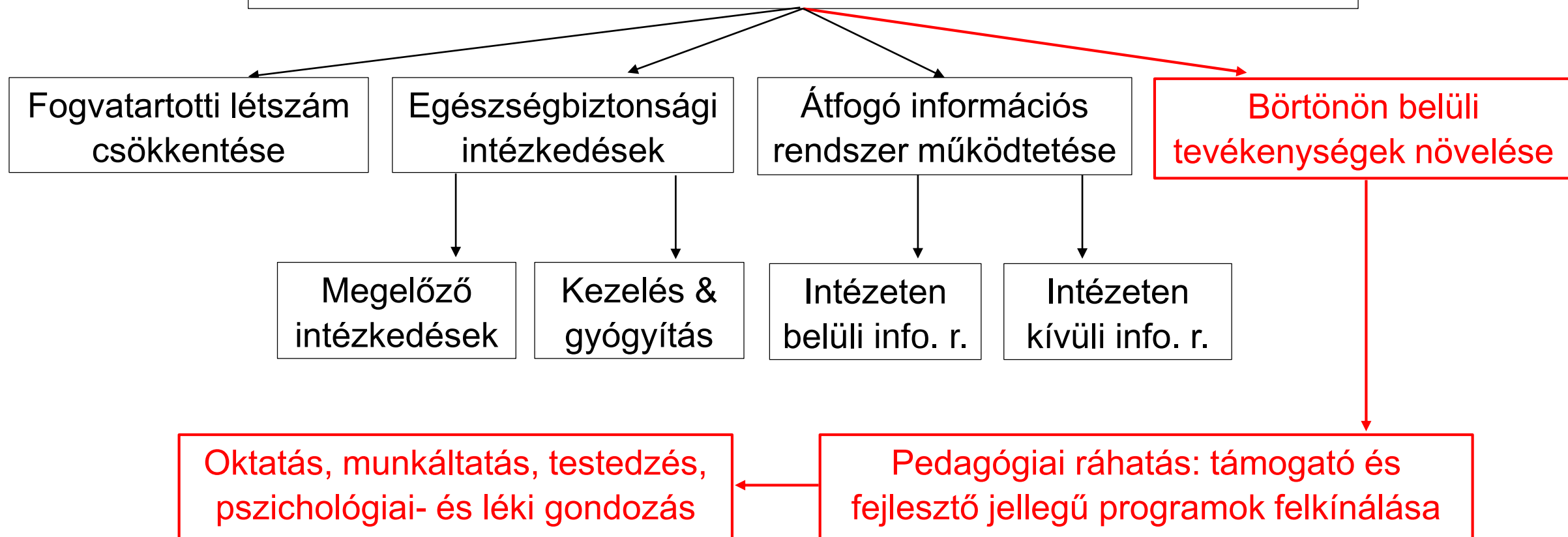
A COVID-19 járvány hatására szembesülés a börtönrendszerek gyengéivel

Rövidtávú megoldás: koronavírus okozta
válsághelyzet gyors kezelése

Hosszútávú megoldás: globális
börtönválság kezelése

Új tudományos és szakmai megoldások keresése; a börtönök
céljának és az alkalmazott módszereknek az újragondolása

A pandémia okozta krízishelyzet stratégiai szintű kezelése

- A kriminálpedagógia fokozott börtönügyi felelőssége és a COVID-19 járvány -

Az előadás felépítése

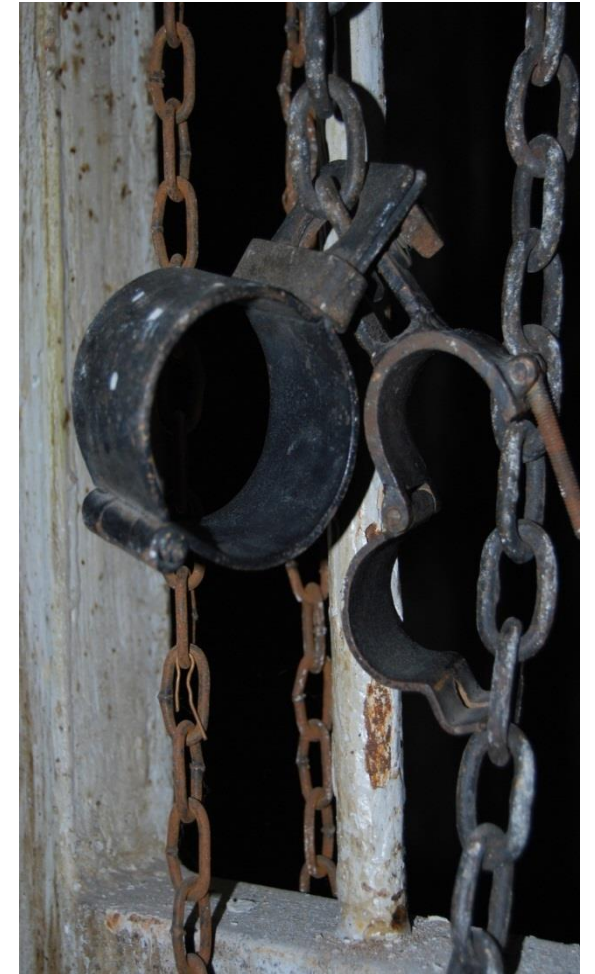
A büntetés/szabadságvesztés büntetés célja

Fokozódó krízis tünetek a „börtönvilágban”

A COVID-19 direkt és áttételes hatása a börtönökre

A kriminálpedagógia mint rendszerszervező alapelv

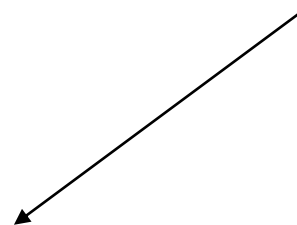
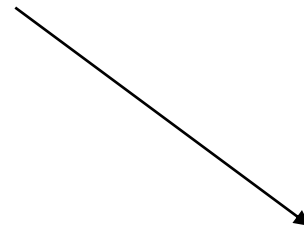
Összegzés

Pedagógiai útkeresés

Tudomány

A börtönélet
rendszer-szervező
alapelve

Kriminálpedagógia

Cél: konstruktív életvezetés megalapozása

**Eszköz: magatartásformálás – személyiségfejlesztés –
rendszer- és tevékenységszervezés**

- A kriminálpedagógia fokozott börtönügyi felelőssége és a COVID-19 járvány -

Az előadás felépítése

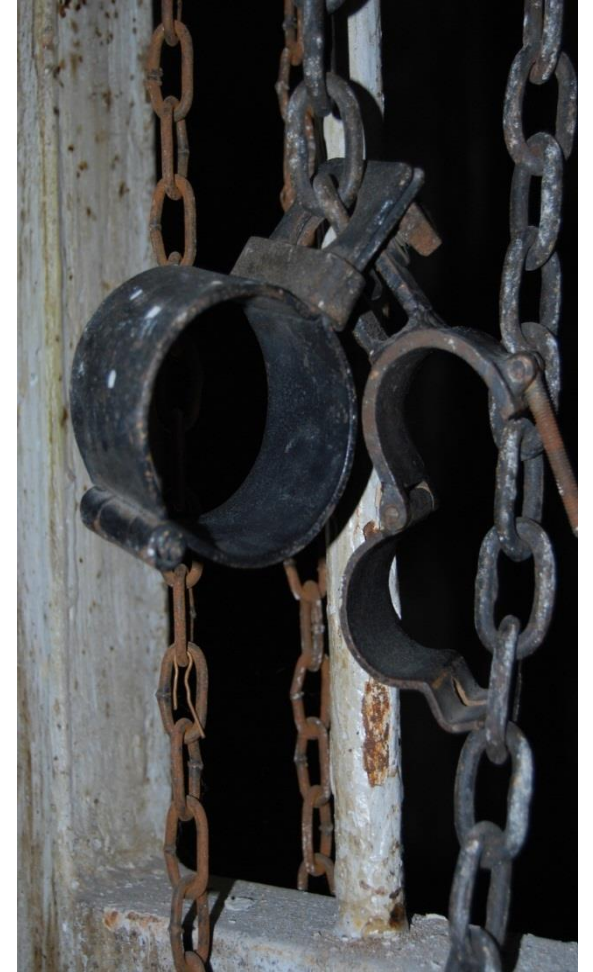
A büntetés/szabadságvesztés büntetés célja

Fokozódó krízis tünetek a „börtönvilágban”

A COVID-19 direkt és áttételes hatása a börtönökre

A kriminálpedagógia mint rendszerszervező alapelv

Összegzés

A COVID-19 világjárvány:

- megszólaltatta a vészharangokat,**
- ráirányította a szakma és a közvélemény figyelmét a jelenlegi helyzetre és**
- bebizonyította a változtatás szükségességét.**

Rajtunk múlik, hogy milyen alternatívákat tudunk felkínálni.

Hivatkozott irodalom

CAVADINO Michael – DIGNAN James – MAIR George (2013): *The Penal System An Introduction*. London: SAGE.

FEELY Malcolm – SIMON Jonathan (1992): The new penology: notes on the emerging strategy of corrections and its implications. *Criminology* 30: 449-74

LATESSA Edward – LISTWAN Shelley – KOETZLE Deborah (2015): *What Works (and Doesn't) in Reducing Recidivism*. New York: Routledge

RUZSONYI Péter (2015): A börtön mint veszélyforrás. In GAÁL Gyula – HAUTZINGER Zoltán (szerk.): *Modernkori veszélyek rendészeti aspektusai*. (23-33. o.) Pécs: Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoport.

WALMSLEY Roy (2019): *World Prison Population List* (twelfth edition). London: Institute for Criminal Policy Research.

SZABÓ Judit (2015): *Speciális prevenció és dezisztencia c. doktori disszertáció, kézirat*, Budapest, ELTE

Ruzsonyi.Peter@uni-nke.hu

KÖSZÖNÖM a lehetőséget!